

İsta

BÜLTEN BULLETIN

INFO-TÜRK AJANSI
INFO-TÜRK AGENCY
AGENTSCHAP INFO-TÜRK
AGENCE INFO TÜRK
INFO-TÜRK AGENTUR

TURKS COLLECTIEF VOOR UITGAVE EN VERSPREIDING
CH. MAURICE WISER PLEIN, 13/2 - 1040 BRUSSEL
TELEFOON: (32-2) 230 34 72 - WETTEL DEPOT 2198
REKENING VAN INFO-TÜRK: BBL 310-0148714-02

Maandblad
4de jaargang - September 1980
Nederlands 10
Prijs 20 BF
Jaarabonnement
Benelux 200 BF
Buitenland 250 BF

Publikatie van onze artikels
toegelaten met de vermelding
Agentschap Info-Türk

STAATSGREEP VAN NAVO

Op 30 september 1980 om 15 uur meldde de Turkse radio dat de nieuwgevormde regering van de vroegere admiraal Bülent Ulusu uiteindelijk het vertrouwen gekregen had en dat zijn programma unaniem goedgekeurd was door het wetgevend orgaan. Denkend aan de nederlagen van Ecevit en Demirel in hetzelfde kolossaal gebouw van de Turkse Grote Nationale Vergadering, respectievelijk in 1977 en 1978, lijkt dit resultaat een ongelooflijke overwinning. Ja, het gebouw was hetzelfde gebouw, maar de mensen erin waren niet dezelfde. Vroeger waren er ongeveer 450 afgevaardigden in de grote hall van de Nationale Vergadering, van diverse politieke strekkingen. Deze keer waren er slechts 5 generaals in uniform die de macht grepen en hun wetgevende functies begonnen uit te oefenen, terwijl de politieke leiders hun dagen sleten onder bewaking. Wat betreft de eerste minister, hij is dezelfde als de man die een maand geleden tussen hen was als de chef van de zeemacht. Hij deed gewoonweg zijn uniform uit en werd benoemd tot burgerlijke eerste minister, aangezien zijn kameraden uit het leger er niet in slaagden een echte burger voor deze functie te vinden. ./.

OPROEP VAN HET EUROPEES COMITÉ VAN DE EENHEID VOOR DEMOCRATIE IN TURKIJE

Aan alle democratische krachten in de wereld,

12 September 1980, 1 uur 's morgens...

De militaire staatsgreep, waarvan de voorwendsels reeds jaren werden voorbereid door provocaties van fascistten, vond plaats in het kader van de plannen van de NAVO en van het Pentagon. Hij werd aangekondigd door het Staatsdepartement in Washington, zelfs vóór de generaals het nieuws meldden op de radio. Tevens werd dezelfde dag begonnen met de militaire manoeuvres van de NAVO in Turkije, met deelname van de VS en van zijn bondgenoten. Zo komt Turkije, met zijn 45 miljoen inwoners, eens te meer terecht in de duisternis van een autoritair regime.

Het parlement bestaat niet meer. Progressieve organisaties zijn verboden. Onder hen bevinden zich de Arbeiderspartij van Turkije (TIP) en de Confederatie van progressieve Vakbonden (DISK).

De massale arrestaties veranderen het land in een gevangenis van 777.000 km². Tussen de aangehouden personaliteiten bevinden zich Behice Boran, voorzitter van de Arbeiderspartij van Turkije, Bülent Ecevit, voorzitter van de Republikeinse Volkspartij, en Abdullah Bastürk, voorzitter van de Confederatie van progressieve Vakbonden.

Stakingen werden verboden en de junta dwong honderdduizenden stakers het werk te hervatten.

De communiqués van de Nationale Veiligheidsraad nodigen de leden van de gewapende strijdkrachten uit op mensenjacht te gaan.

Alle communicaties met Oost-Turkije zijn momenteel verbroken. De Koerden ondergaan een brutale repressie.

Dit is het toppunt van de fascistische escalatie in Turkije.

Het Turkse volk, dat de achtereenvolgende militaire interventies van 1960, 1971 en nu ook 1980 heeft meegemaakt, zal zijn wanhoop zonder twijfel uiten in een hardnekkige strijd.

Nu is het de dag van de eenheid en de strijd van alle democratische krachten van Turkije tegen het fascisme.

We doen een beroep op alle democratische krachten van de wereld om solidair te zijn met de wettige strijd van het Turkse volk.

Briefwisseling : Comité van de Eenheid voor Democratie in Turkije
Postbus 1344 - Muntcentrum - 1000 BRUSSEL

+++++

Zo functioneert de "democratie" tot dewelke de bevolking van Turkije veroordeeld werd door de NAVO en het IMF, en duizenden progressieve politici, intellectuelen, vakbondsleiders genieten van deze "democratie, ofwel in militaire gevangenschappen of onder permanente bedreiging van bajonetten en machinegeweren.

Deze nieuwe zwarte periode begon op 12 september 1980 met de militaire coup geleid door generaal Kenan Evren, chef van de generale staf van de Turkse Strijdkrachten. Toen hij op het TV-scherm verscheen als de "nieuwe sterke man" van Turkije werd hij geflankeerd door 4 andere leden van de junta : generaal Nurettin Ersin, van de Landmacht, Generaal Tahsin Sahinkaya van de Luchtmacht, Admiraal Nejat Tümer, commandant van de Zeemacht, en Generaal Sedat Gelasun, commandant van de Rijkswacht.

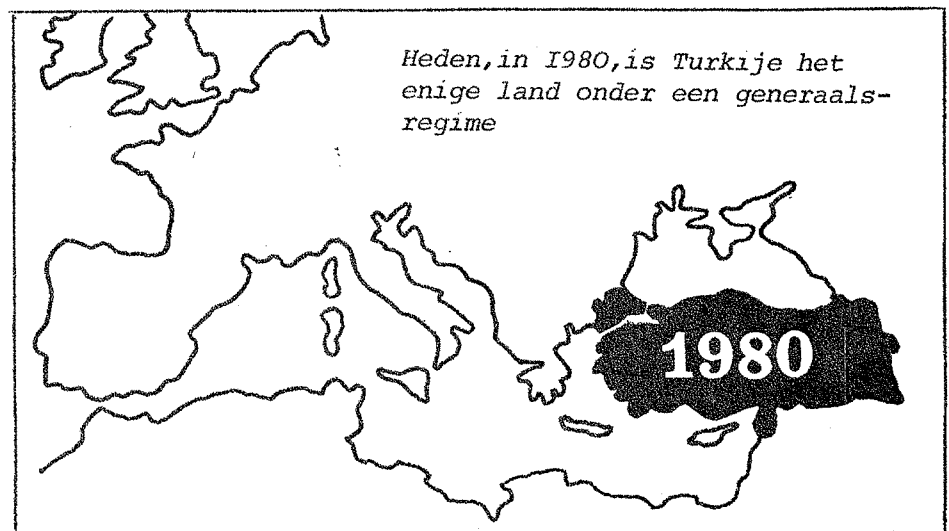
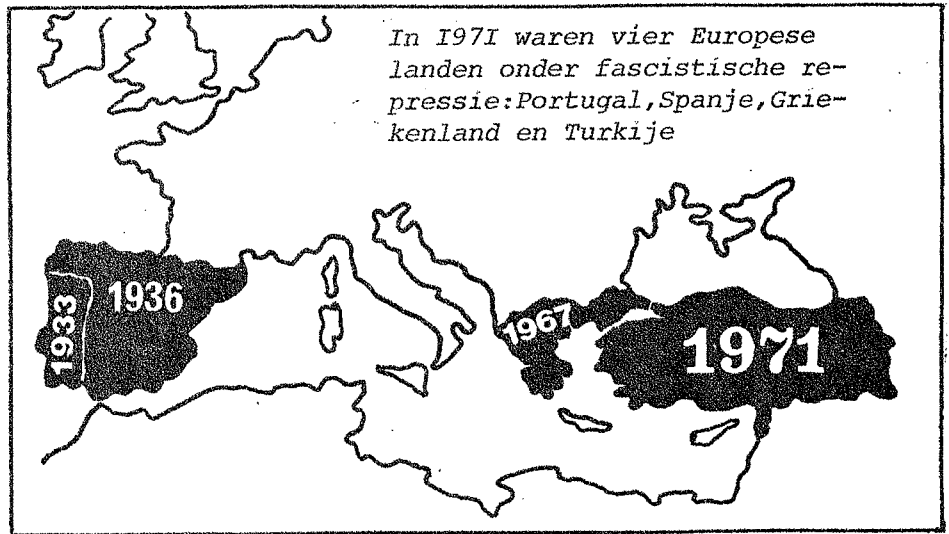
Generaal Evren, die reeds zinspeelde op een mogelijke militaire inmenging in januari in een ultimatum gericht aan de President van de Republiek, zei dat hij besloot nu te handelen omdat "de democratie zichzelf niet langer beheerste".

De allereerste communicés van de militaire junta maakten echter duidelijk dat de voornaamste reden achter de coup niet in de internationale onstabiliteit van het land ligt maar in de onstabiliteit van het Midden-Oosten. In zijn persoonlijk gebrachte boodschap op de dag van de coup betuigde generaal Evren zijn loyaliteit aan de NAVO. Dit werd later bevestigd in alle teksten die door het militaire regime uitgegeven werden.

De "Times" van 13 september zei: "de boodschap en zijn tijdstip werden goed ontvangen door de bondgenoten die steeds meer verontrust waren over de chaotische politieke toestand in dit essentieel gebied in de zuidoost-flank.

De "International Herald Tribune" voegt hieraan toe: "Militaire coups dragen zelden bij tot de internationale stabiliteit, maar Turkije kan bewijzen de uitzondering op de regel te zijn.

Dezelfde krant schreef ook: "Eén van de topfiguren, Generaal Haydar Saltik, die tot secretarisgeneraal van de nieuwe regerende veiligheidscommissie werd benoemd, woonde talrijke seminaries en planning-zittingen van het NAVO-commando bij, en werd door een NAVO-bron beschreven als een familiale figuur." Functionarissen van de NAVO zeiden ook dat de manoeuvres in Turks Tracië, door 3000 soldaten uit zes NAVO-landen, zullen doorgaan zoals gepland. De manoeuvres met codenaam "Anvil Express 80" waren voorzien voor later deze maand en zijn bedoeld om de NAVO-reactie te testen bij een mogelijke aanval op West-Turkije van Warschau-pact landen in Bulgarije. (I.H.T. 13 september 1980). Kan men het nog als toeval beschouwen dat de manoeuvres en de coup uitgevoerd werden op dezelfde dag, als men de details kent? Een ander opmerkelijk feit is dat vooraanstaande ambtenaren in Washington vooraf op de hoogte waren van de coup, en westerse persagentschappen langs deze bronnen op de hoogte gebracht werden van de coup. Het is tevens een onloochenbaar feit dat de militaire staatsgreep van 12 september een verdere stap is in de militaire escalatie in het bijzonder in Turkije, en in het algemeen in het Midden-Oosten.

Het was ook geen eigenaardig toeval dat generaal Evren met zijn eerste ultimatum op de planken kwam juist na het verschijnen van het nieuws over de plannen van de VS om een nieuwe pro-Amerikaanse Alliantie op te richten in het Midden-Oosten, met deelname van Turkije, Egypte, Israël en Saoedi-Arabië. De ontwikkelingen in Iran en Afghanistan werden als voorwendsels gebruikt om het oude CENTO-pact te doen herleven, onder een andere naam en met andere partners. De enige partner van de VS in het vroegere pact die ook in het nieuwe voorkomt is Turkije.

De eerste stap op weg naar de oprichting van de nieuwe imperialistische kring was het tekenen door Turkije van het Turks-Amerikaans Verdedigingssamenwerkingakkoord, dat de basisprincipes bepaalt van de bilaterale defensierelaties en die de constante werking van de voornaamste VS-bases in Turkije verzekert. (Turkije heeft eenzijdig een vorig verdedigingsakkoord opgeheven in 1975 als vergelding voor het VS-embargo, alle militaire VS-bases, uitgezonderd een strategische NAVO-luchtmachtbasis in İncirlik werden gesloten).

Desondanks heropende ex-premier Ecevit in oktober '78 vier belangrijke bases toen het VS-Congres het wapen-embargo tegen Turkije ophefde, een permanente status voor alle VS- en NAVO-bases en installaties in het land lokte hevige tegenstand uit van democratische zijde, inclusief de linkervleugel van de Republikeinse Volkspartij van Ecevit.

Na het herstel van de macht van Demirel en juist na het ultimatum van het leger haastten de vertegenwoordigers van de VS-regering zich naar Turkije, en een paar dagen later, op 9 januari '80 sloot de Turkse regering het verdedigingsakkoord.

MILITAIRE ESCALATIE ++++++

- I/I/1980 : Het ultimatum van de legergeneraals zegt: "Ons land is niet langer verdraagzaam tegenover hen die misbruik maken van de uitgebreide vrijheden voorzien door de Grondwet... De ontwikkelingen in onze streken kan plots omslagen in een oorlog in het Midden-Oosten... Daarom hebben de Strijdkrachten besloten de politieke partijen te waarschuwen."
- 4/2/1980 : In de lagere scholen kregen de leraars opdracht hun leerlingen militaire marsen te doen zingen en militaire parades te houden, dit na een nieuw dekreet dat in de officiële krant verscheen. In de hogere scholen zal de cursus "Nationale Veiligheid" uitgebreid worden met het doel het bewustzijn omtrent nationale veiligheid te versterken.
- 16/2/1980 : Generaal Evren mengde zich nogmaals in de politiek en bedreigde openlijk de weerstand biedende arbeiders en democraten: "In plaats van te vechten tegen externe vijanden moeten we tegen interne vijanden vechten. Waarom brengen we ze geen verpletterende slag toe, ondanks het bestaan van de Krijgswet? Omdat we geen bloed willen vergieten. Als we willen kunnen we hen afmaken binnen de maand." Op het einde van zijn speech die hij hield gedurende de militaire oefeningen in het Koerdisch gebied hefte hij het glas en zei: "Hoe gelukkig zijn zij die zeggen: ik ben een Turk!"
- 13/4/1980 : De chef van de generale staf van de strijdkrachten van de VS, David Jones, zei toen hij Turkije bezocht: "Turkije is de meest betrouwbare bondgenoot van de VS. De pogingen van de Turkse Strijdkrachten om de integriteit van het land te beschermen en de democratie te laten voortbestaan verdienen felicitaties"
- 20/7/1980 : Ter gelegenheid van de 6de verjaardag van de Turkse interventie in Cyprus zei Evren: "Ik moet ongelukkiglijk zeggen dat we strijden tegen verraders binnen het land. Als chef van de Strijdkrachten zeg ik dat deze verraders hun verdiende straf zullen ondergaan."
- 29/8/1980 : Evren maakt zich boos op de politici omdat ze niet in staat waren het Parlement behoorlijk te doen functioneren en een nieuw staats-hoofd te kiezen.
- 12/9/1980 : Evren voerde zijn coup uit en eigende zich de titel van Staatschef toe. De Nationale Veiligheidsraad functioneerde van toen als wetgevend orgaan.

32 OP 72 JAAR ONDER MILITAIR REGIME ++++++

De militaire dictator Evren beweerde dat de militaire coup van 12 september '80 geen staatsgreep was, maar slechts een maatregel om de democratie te beschermen. Zoals verder besproken wordt verstreken sinds de bourgeois-revolutie van 1908, 32 jaren onder het regime van de Krijgswet. Gedurende alle periodes van de Krijgswet namen de Strijdkrachten het op zich om alle fundamentele rechten en vrijheden af te schaffen, en maakten ze het de bourgeoisie en de rechtsgezinden mogelijk te genieten van een regime dat gericht is tegen de arbeidersklasse en de progressieven.

JAAR	DUUR	VOORWENDSEL VOOR KRIJGSWET
1909-1912	3 jaar 2 maand 2 dagen	Religieuze opstand
1912	42 dagen	Anti-regeringsactiviteiten
1912-1919	7 jaar 17 dagen	Balkan en Iste wereldoorlog
1920-1922	2 jaar 6 maand 19 dagen	Nationale Bevrijdingsoorlog
1925-1927	2 jaar 8 maand 26 dagen	Oproer in Oost-Anatolia
1940-1948	7 jaar 1 maand 11 dagen	2de wereldoorlog
1955-1956	8 maand	Anti-Griekse rellen in Istanbul
1960-1961	1 jaar 7 maand 2 dagen	Militaire coup van 27 mei
1963-1964	1 jaar 1 maand 28 dagen	Militaire opstand
1970	3 maand	Verzet van de arbeiders
1971-1973	2 jaar 3 maand	Militaire interventie van 12 maart
1974-1975	1 jaar 11 dagen	Operatie Cyprus
1978-1980	1 jaar 8 maand 23 dagen	Bloedbad van Kahramanmaras
1980- ?	? ? ?	Militaire coup van 12 september

Na het sluiten van het bilateraal akkoord beschuldigde oppositieleider Ecevit de regering Demirel ervan van Turkije een "bliksemafleider van de NAVO" te maken. In feite maakte dit nieuwe akkoord het de VS mogelijk de verder vermelde militaire bases en installaties te exploiteren in Turkije:

1. Opvallende bases zoals lucht- en zeebases, projectiel-lanceringsbases enz...
2. Electronische inlichtingenbases en installaties
3. Communicatie-installaties
4. Training- en bevoorradingsinstallaties

Al deze bases en installaties werden nog belangrijker na de spanning in het Midden-Oosten en vooral na de gevechten tussen Iran en Irak. Dankzij de militaire interventie van de junta van Evren hebben de VS ten minste een paar jaar de garantie dat deze bases en installaties zullen blijven functioneren. Zodanig hebben de Turkse strijdkrachten het op zich genomen de waakhond van de VS te zijn in dit gebied. (Een gedetailleerd rapport over de VS-bases : BULLETIN, juni 1980)

Van anti-imperialistische houding tot samenwerking met vreemd kapitaal

In de periode van het instorten van het Ottomaanse Rijk waren de Turkse Strijdkrachten één van de belangrijkste bewegingskrachten van de Turkse maatschappij. De progressieve beweging van de "Jonge Turken" in de 19de eeuw bijvoorbeeld vond zijn vurigste supporters en militanten onder de jonge legerofficieren. Dit was te danken aan het feit dat de legerofficieren een belangrijk deel van de welopgevoede elite van de bevolking vertegenwoordigden, en dat ze de ziekelijke toestand van het Ottomaanse Rijk als een schande beschouwden voor het traditioneel meewerkend leger. Hun eerste zorg was de staat te versterken en territoriale verliezen te voorkomen. Enerzijds leidde deze zorg hen tot een anti-imperialistische houding, anders tot een bourgeois-revolutionair standpunt.

De bourgeois-revolutie van 1908 (Mestruyut), de Nationale Bevrijdingsoorlog en het uitroepen van de Republiek werden allen geleid door legerofficieren. Alhoewel de voornaamste last van de Nationale Bevrijdingsoorlog op de schouders van de arbeiders en de boeren terecht kwam namen de militairen, met het doel alle mogelijkheden voor de ontwikkeling van de lokale bourgeois-

sie in te willigen, alle mogelijke maatregelen om de arbeidersklasse te beletten bewust te worden, politieke partijen te organiseren en hun vertegenwoordiging in het Parlement na te streven. Het verbond tussen de militairen en de opkomende lokale bourgeoisie leidde tot de moord op 15 leiders van de nieuwgevormde Turkse Communistische Partij, tot het buiten de wet stellen van deze partij en tot de onderdrukking van alle vakbonden en democratische organisaties. Door een chauvinistische ideologie aan te nemen die overeenstemde met de ambities van de bourgeoisie zetten de militairen ook het Koerdische volkskarakter van Turkije onder nationale repressie.

Het tweevoudig karakter van de progressieve gezindheid van de bourgeois kwam altijd tot uiting in de loop van de Republikeinse Periode van Turkije. Terwijl doorgegaan werd met de anti-imperialistische koers om de soevereiniteit van de staat te beschermen, was de grootste zorg van de legerbevelhebbers de versterking van de lokale bourgeoisie, ten koste van de arbeidersmassa.

Na de 2de wereldoorlog vond de grote bourgeoisie een nieuwe machtige bondgenoot : de VS die van plan waren Turkije en Griekenland in hun militair kamp op te nemen. Op 22/5/1947 kwam de wet "Hulp aan Turkije en Griekenland" in voege, op 12 juli '47 de overeenkomst "Hulp aan Turkije". Later veranderden de "wet voor buitenlandse hulp" in '48 en de "wet voor wederzijdse verdedigingsbijstand" de Turkse Strijdkrachten in een huurleger met de opdracht de belangen van de VS in het gebied te verdedigen. Een verdere stap was de Turkse aansluiting bij de NAVO in 1952.

Ondanks de vroegere afhankelijkheid van de VS bleven sommige Turkse Strijdkrachten gekant tegen de VS-dominering en de regering van de collaborerende bourgeoisie. Ten eerste had het merendeel van de legerofficieren een arme boeren achtergrond en stonden ze dichtbij het volk. Deze positie werd ook versterkt door het ongeloof van de bourgeoisie die de welvaart van hun vroegere bondgenoot niet kende, en de legerofficieren zelfs armer dan ooit maakte.

Ten 2de beschouwden de meeste legerofficieren zichzelf als de enige waarborg voor de nationale onafhankelijkheid en waren ze ontevreden met de toename van de VS-controle en hun invloed op de Strijdkrachten.

Onder deze omstandigheden pleegden de Turkse Strijdkrachten de staatsgreep van 27 mei '60, aangemoedigd door het verzet van het volk tegen het autoritair regime van de centrum-rechtse democratische partij, en pastten ze een nieuwe grondwet toe, die zowel de fundamentele rechten en vrijheden als enkele sociale veiligheidsmaatregelen waarborgden.

Een weloverwogen valstrik : OYAK

Alhoewel de VS zich heel goed bewust waren van de voorbereidingen voor de coup kwam men niet tussenbeide om hem te voorkomen. Omdat, indien de Strijdkrachten niet tussenbeide waren gekomen, de ontevredenheid van het volk tot een echte opstand had kunnen leiden. Maar juist na de machtswisseling drongen de VS-adviseurs het Nationale Eenheidscomité (de toenmalige junta) het project van OYAK op, dat bedoeld was om de legerofficieren te temmen.

In het begin leek dit project heel onschuldig en het was onmogelijk er de beruchte valstrik achter te zien. In overeenstemming met de wet die aangenomen werd door de junta op 1 maart '61 had het "Onderling Hulpfonds voor de Strijdkrachten" (OYAK) sociale activiteiten tot doel, zoals de bevoorrading van legerofficieren met goedkope verbruiksgoederen, het verlenen van kredieten aan lage intresten en het bouwen van goedkope woningen voor officieren en sergeanten, die materieel verlies geleden hadden gedurende de tienjarige periode van de democratische partij.

Door deze wet waren alle officieren en sergeanten verplicht zich aan te sluiten bij OYAK, en 5% van hun salaris bij te dragen. In totaal bedragen deze bijdragen 20 miljoen dollar per jaar. Het fonds werd geleid door een administratieve raad, bestaande uit generaals en officieren verkozen tussen de overheid van de Strijdkrachten. Eens per jaar moeten de vertegenwoordigers van de militaire aandeelhouders vergaderen om hun rekeningen na te gaan, hun strategie te bepalen en om te beslissen hoe de fondsen zullen gebruikt worden.

MILITAIR-INDUSTRIEEL COMPLEX-----

OYAK :Zoals uitgelegd wordt in dit artikel is het onderlinge bijstandfonds uitgegroeid tot een mammoet-financieringsholding, waarvan de activa 35 miljoen dollar bereikt hebben. De holding heeft aandelen in 22 industriële en handelsmaatschappijen, en indirecte aandelen in 8 andere maatschappijen. Hij werkt in de sectoren van de petrochemie, de conserven-, banden- en auto-industrie samen met buitenlandse maatschappijen zoals International Harvester, Renault, Mobil. De OYAK-holding heeft plannen om een bank op te richten.

STICHTINGEN :Men moet tevens de oprichting van verschillende fondsen vermelden, door militaire en civiele samenwerking met het doel schenkingen van het volk aan te trekken om ofwel de nationale wapenindustrie in te richten of om fondsen op te richten voor het kopen van wapens, vooral in het begin van de Cyprus-crisis :

- Het leidend fonds is de "Stichting ter Versterking van de Luchtmacht"(Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfi) met een aandelenkapitaal van 20 miljoen dollar. De stichting denkt erover zich aan te sluiten bij TUSAS (industriële luchtvaartmaatschappij van de staat) en heeft aandelen in de luchtbanden-fabricage.
- Het fonds ter Versterking van het Leger (Kara Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfi) bereikte een aandelenkapitaal van 3,5 miljoen dollar, ook vergaard door schenkingen. Het is eigenaar van ASELSAN (Militaire Electronische Industrie) waarvan waarvan binnenkort de produktie van draadloze toerusting verwacht wordt.
- Alhoewel eerst gesticht is het Fonds ter Versterking van de Zee-macht (Deniz Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfi) gehandicapt omdat de schenkingen voorkeur hebben voor andere fondsen.(Luchtmacht) Het slaagt er niettemin in schepen voor de vloot te vervaardigen.

Rekeninghoudend met de gedwongen bijdragen van de legerofficieren, wat tot accumulatie van een enorm kapitaal leidde, besloten de generaals het fonds te gebruiken om winstgevende investeringen te doen in industrie en handel.

Legerofficieren, die kapitalisten in uniform geworden waren schepten een economische en sociale bres tussen hen en de arbeidersklasse. De toenemende tegenstelling kwam voor het eerst tot uiting gedurende het verzet van industrie arbeiders toen die in 1970 hun vakbondsrechten verdedigden, zoals ook later tijdens de repressieve militaire overheersing tussen 1971 en 1973.

PROGRAMMA VAN KAPITAAL-MONOPOLIE

Onmiddellijk na de coup van 12 september toonden alle communiqués uitgegeven door de junta, evenals door de staatsinstellingen, aan dat de junta prioriteit geeft aan de economische problemen.

MILITAIRE STERKTE

Het totaal bedraagt
 566.000 man, waarvan
 271.000 dienstplicht.
 Verpl. legerdienst: 20 m.
 LEGER, 470.000
 210.000 dienstpl.
 26.000 in Cyprus
 400.000 reserves
 LUCHTMACHT: 51.000
 (30.000 dienstpl.)
 ZEEMACHT: 45.000
 (25.000 reserves)
 RIJKSWACHT 75.000
 in 3 mobiele brigades

In tegenstelling met de coups van '60 en '71 worden de sociale en economische objectieven van het militair regime duidelijk bepaald. Deze duidelijkheid werd vlug beloond: de eerste boodschappen met steunbetuigingen kwamen uit NAVO-kringen, van de VS, Saoedi-Arabië, Egypte en Pakistan. In het binnenland kreeg de junta steun van monopolistische kringen, en wordt de economische politiek toegepast die zij opleggen. Het zoeken naar een oplossing voor de economische, sociale en politieke crisis die Turkije reeds lang treft en het ophouden van het politiek geweld is de gemeenschappelijke wens van miljoenen Turken.

Daarom kan de militaire junta, die zichzelf de "Nationale Veiligheidsraad" noemt, aanzienlijke steun krijgen van vele sociale klassen wegens zijn bepaalde politieke objectieven, ten minste op dit ogenblik. Dit is in ieder geval niet van toepassing op de economie.

De generaals geven grotendeels prioriteit aan de belangen van internationale maatschappijen die in Turkije investeerden, en aan een honderdtal groothandel-families die en stevige greep hebben op de Turkse economie. De junta begint nu aan het stabilisatieprogramma van de regering Demirel, dat op hevig verzet van de democraten stuitte, maar wordt nu niet langer meer gehinderd door een parlementaire democratie.

UITTREKSELS UIT VROEGERE NUMMERS VAN HET INFO-TURK BULLETIN -----

- DECEMBER 1976 : Met het doel de verwachte verkiezingsoverwinning van links te verhinderen vermeerdert rechts zijn pogingen tot provocatie, wat het leger zou in staat stellen zijn heerschappij te herstellen.
- MAART 1977 : Ecevit, voorzitter van de Republikeinse Volkspartij : "Het is buiten twijfel dat de kleinste constituant in de regering, de partij van nationalistische actie, een rol speelt bij de politieke moorden."
- MEI 1977 : Ongeveer 40 personen stierven in Istanbul op 1 mei. Deze aanslagen behoren tot een reeks provocaties om te verhinderen dat een democratische regering gevormd zou worden na de vervroegde verkiezingen die op 5 juni zouden gehouden worden.
- JULI 1977 : Niettegenstaande steeds meer stemmen naar links gaan behaalt geen enkele partij de absolute meerderheid. Bijgevolg moet Turkije vier jaar leven met coalitieregeringen, en moet het de dreiging van een militaire coup aanschouwen. Bepaalde legerofficieren probeerden een staatsgreep te plegen net voor de algemene verkiezingen. Onder hen was generaal Kemal Ersun, Commandant van de Landmacht, wiens fascistische opinies welbekend waren. Hij werd gedwongen vervroegd pensioen te nemen.
- SEPTEMBER 1977 : Nogmaals ondergaat Turkije de onderdrukking van de "Nationalistische Front-regering". De derde partner in de regeringscoalitie, de partij voor Nationalistische Aktie, kreeg 5 zetels in de ministerraad.
- JANUARI 1978 : De gemeenteraadsverkiezingen van elf december toonden een nieuwe verplaatsing naar links aan en brachten verandering in de regering : Ecevit, voorzitter van de Republikeinse Volkspartij, vormde een nieuwe regering.
- FEBRUARI 1978 : De positie van het contra-guerrilla departement in de Turkse krijgsmacht is de belangrijkste discussie in Turkije geworden. De republikeinse parlementairen constateren dat dit departement, opgericht op aanraden van de CIA, wapens leverde aan de "grijze wolven", en hen tot daden aanzette.
- MAART 1978 : Ecevit gaf toe aan het IMF en paste een drastische devaluatie (30%) van de Turkse lire toe. Onmiddellijk na de devaluatie ondergingen de prijzen een stijging van 70%.
- OKTOBER 1978 : 7 leden van Arbeiderspartij van Turkije werden vermoord door de grijze wolven. Ecevit verklaarde dat de politieke terreur in het leven geroepen werd door "duistere krachten" die tot doel hadden het democratiseringsproces tegen te houden.
- NOVEMBER 1978 : Na de opheffing van het wapen-embargo door de VS begon de regering gesprekken te voeren met vertegenwoordigers van de VS en van de NAVO.
- DECEMBER 1978 : Het aantal slachtoffers van het politieke geweld in de laatste elf maanden van de regering Ecevit loopt op tot 738 personen, het totaal aantal over 32 maanden onder het "Nationalistisch Front" was 446.
- JANUARI 1979 : Na het bloedbad van Kahramanmaraş waarbij ten minste 107 personen het leven lieten deed de regering een beroep op het leger en werd de krijgswet uitgeroepen in 13 provincies. Ecevit verklaarde dat Turkije een hoopvol stadium bereikt had wat betreft westerse hulp.
- MEI 1979 : Massale arrestatie van arbeidersleiders op 1 mei.
- JUNI 1979 : De regering past nieuwe soberheidsmaatregelen toe in de economie, deze werden opgelegd door de IMF. De lonen dalen tot onder het peil van '71
- OKTOBER 1979 : Nederlaag voor Ecevit bij de verkiezingen.
- JANUARI 1980 : Het eerste ultimatum van Generaal Evren.

De junta verklaarde dat het programma vanaf het begin strikt zal worden toegepast. De coup van 12/9 is er een van de NAVO, evenals van het nationaal en internationaal kapitaal.

Het onderbreken van vakbondsactiviteiten en het verbieden van stakingen zijn de strevingen geweest van grote maatschappijen, deze eisen die nooit gesteld werden aan de regering Demirel, worden sinds de coup met ongelooflijke snelheid ingewilligd. Stakingen waarbij 60.000 arbeiders betrokken waren werden verboden. Het stakingsrecht werd algemeen afgeschaft. De vroegere experimenten om de democratische en progressieve vakbondsactiviteiten te onderbreken lukten niet wegens het verzet van 100.000 industrie-arbeiders tijdens de demonstraties van 1970. De junta paste nu dezelfde politiek toe en slaagde erin met een eenvoudig krijgswet-communicé. Meer dan 2500 arbeidersleiders werden gevangengenomen. De Collectieve Overeenkomsten werden vertraagd door een stijging van de lonen, die slechts de helft van de inflatiegraad bedraagt. ./.

+++++
 HET ANTWOORD VAN DE TURKSE IMMIGRANTEN-ARBEIDERS AAN GENERAAL EVREN

De nieuwe "sterke man" van het militair regime hield op 16 september een persconferentie. In zijn verklaringen, die een bijzondere opvatting over democratie omvatten, durft generaal Evren te bevestigen dat het niet gaat om een staatsgreep, maar om een reddingsactie voor de bedreigd democratie. Deze bewering wordt trouwens hernomen door talrijke dagbladen en door bepaalde Europese kringen, die er zich aan houden de voorstelling miniem te houden, alsof het om een maatregel van positieve aard gaat.

De Turkse gastarbeiders aangesloten bij ABVV en ACV verklaarden in hun pers-communicé van 17/9/80 dat de chef van de junta de wereldopinie bedriegt :

Generaal Evren : "Deze daad kan niet beschouwd worden als staatsgreep"

Arbeiders : "Het parlement bestaat niet meer, de Grondwet is afgeschaft. Meer dan de helft van Turkije is onderworpen aan de krijgswet. Politieke partijen worden geschorst, hun leiders zitten in de gevangenis, evenals het merendeel van de afgevaardigden. Syndicale activiteiten werden opgeschort, terwijl de progressieve syndicaten gewoonweg verboden werden. Een andere generaal, genaamd Pinochet, zou niet anders gereageerd hebben."

Generaal Evren : "Het democratisch systeem dat we zullen invoeren zal de herhaling van dergelijke interventies onmogelijk maken."

Arbeiders : "Met diezelfde argumenten heeft hetzelfde leger de staatsgrepen van '60 en '71 geleid. Meer dan de helft van Turkije is onderworpen aan de krijgswet sinds twee jaar, en alle presidenten van de republiek waren pionnen van het leger. Sinds bepaalde tijd regeren de militairen in feite het land, gezien hun meerderheid in de Nationale Veiligheidsraad. In het kader van een ruime toegeeflijkheid vanwege de militairen bestond in Turkije iets wat leek op democratie, maar wat in feite een facade was. Momenteel gebeurt de instelling van een andere opvatting van democratie."

Generaal Evren : "Een democratisch regime is een deugdzaam regime... Wat we gedaan hebben is slecht proberen de zieke democratie te genezen."

Arbeiders : "Zonder twijfel is een democratisch regime een deugdzaam regime. Maar men heeft alle redenen om te twijfelen aan een generaal die een staatsgreep leidt, terwijl hij alle macht in het land in handen heeft, en hij het aandurft de wereld de deugd van een sterke democratie voor te spiegelen, dit alles onder het geluid van tanks en laarzen!"

ABVV Commissie van
 Turkse arbeiders
 Hospitaalstr. 23
 1000 BRUSSEL

ACV
 Turkse Afdeling
 Wetstraat 121
 1040 BRUSSEL

Lange tijd werd Turkije beschouwd als "zeer riskant" wat betreft investeringen van internationale maatschappijen, wegens zijn politieke onstabili- teit, niettegenstaande het buitenlandse kapitaal er ruime voordelen geniet. (Zie het Bulletin van mei '80). "Newsweek" verklaarde dat Turkije het 3de meest riskante land is tussen 60 landen die gekozen werden voor het onder- zoek, uitgevoerd door de besturen van internationale maatschappijen. Boven- dien verklaarden de bazen van grote maatschappijen, banken en holdings vele malen dat het voornaamste probleem van het land het bereiken van politieke stabiliteit is, om daartoe de komen moeten de democratische vrijheden, toege- staan door de Grondwet, beperkt worden.

Nauwelijks één dag voor de fascistische coup zond Halit Narin, de voorzit- ter van de Confederatie van de Arbeidersunie, een boodschap aan de pers waar- in hij zei dat het oprichten van Hoven voor Staatsveiligheid de enige oplos- sing is voor een economische heropleving en een toename van produktie. De heroprichting van deze Staatsveiligheidshoven werd tegengehouden door de democraten (inclusief de republikeinse volkspartij), zij verklaarden dat deze Hoven fascistische instellingen waren. Recente berichten uit Ankara tonen aan dat deze instellingen weer in werking zullen treden. De coup van 12 sep- tember liet niet alleen het aanhouden van een status quo met een reeks repres- sieve maatregelen toe, maar gaf deze kringen de gelegenheid om al hun eisen uit te voeren. Het economisch programma, voorgelegd door Turgut Özal, (de vroegere voorzitter van de Federatie voor Werkgevers van Metaalarbeiders, nu vice-eerste minister) formuleert de eisen van de grote zakenlui.

De ondergeschiktheid aan het IMF en aan het buitenlandse kapitaal vormt de economische zijde van de coup van de NAVO. Alle beperkingen op buitenlandse investeringen worden opzij geschoven, en de staatscontrole, die altijd al los was, wordt niet meer verricht. Buitenlandse muntreserves worden gebruikt voor private industrieën die steeds afhankelijk waren van de VS en van Duits- land wat betreft de basis-input en technologie. De laatste jaren daalde de industriële produktie-capaciteit tot een gemiddelde van 55% en de produktie van alle basis-industrie-goederen nam betrekkelijk af. In deze omstandighe- den nam de regering zijn toevlucht tot het invoeren van ruwe grondstoffen en olie, en tot het aangaan van kredieten met ongunstige voorwaarden.

Voor de coup bedroeg het jaarlijks deficit van de buitenlandse handel ongeveer 3 miljard dollar, de totale buitenlandse schuld bedroeg meer dan 20 miljard dollar. Ondanks alle aanmoedigingsmaatregelen was de privé-indus- trie niet in staat de export te vergroten. Dit feit in aanmerking genomen zou het al te optimistisch zijn te hopen dat de nieuwe maatregelen van de junta enig nut kunnen hebben, behalve dan tot het accumuleren van kapitaal in handen van een paar financieringsgroepen.

De gebrekkige sociale en economische orde in Turkije sluit niet uit dat 20% van het staatsbudget aan militaire uitgaven gewijd worden, want deze on- derontwikkelde bondgenoot van de NAVO moet het 2de grootste leger van de Al- liantie (566.000 man) onderhouden. In beschouwing genomen dat het jaar- lijks deficit 1 miljard dollar bedraagt en dat de investeringen in het alge- meen, en de publieke investeringen in het bijzonder, praktisch stopten, zijn de militaire uitgaven een zware last op de schouders van het volk.

De inflatoire tendens in de kapitalistische wereld en het hoog percentage niet-productieve uitgaven doen de investeringen dalen in het kader van een kapitalistische monopolistische structuur met een hoog percentage van inflatie dat verleden jaar reeds 140% bereikte. Deze hoge inflatiegraad bracht natuur- lijk heel vlug een stagnatie van de economie mee. De negatieve effecten van de inflatie werden niet alleen gevoeld door de arbeidersklasse en de arme boe- ren, maar ook door de kleine en middelgrote producenten, die over het alge- meen leden onder het tekort aan kredieten. Vooral na het vrijlaten van de intrestpercentages aanschouwden velen onder hen de mogelijkheid van faillisse- ment. De omstandigheden voor de boeren waren nog slechter: de prijzen van de landbouwprodukten konden niet even snel stijgen als de prijzen van industri- ele produkten.

Het strategisch doel van het grootkapitaal is de toepassing van een vijf-jarig stabilisatieplan op economisch en politiek gebied. Alle mogelijkheden zullen benut worden ten voordele van de heersende klasse, en de zwoegende massa zal de prijs van dit stabilisatieprogramma betalen, door onderworpen te worden aan drastische economische maatregelen, opgelegd door het IMF.

ACHTER HET POLITIEK GEWELD IS HET LEGER!

Zoals verklaard in de communiqués van de junta is het ekskaus voor de staatsgreep van 12 september het voorkomen van politiek geweld, dat tussen 1975 en de coup 5355 levens eiste. Aangezien het aantal slachtoffers van de politieke terreur gedurende de 11 maanden Demirel-regering 500 per maand bereikte zou men dit argument als juist kunnen beschouwen. Maar achter het geweld zit niemand anders dan het leger zelf.

De bedekte activiteiten van een illegale instelling binnen het leger in Turkije bleef steeds in het middelpunt van de belangstelling sinds 1973. Het betrof het contra-guerilla departement in het hoofdkwartier van de generale staf van de strijdkrachten. De originele naam hiervan was het "Speciale Oorlogsdepartement". De militaire Hulpmissie van de VS en dit Speciale Oorlogsdepartement bevinden zich in hetzelfde gebouw in Ankara. De training van officieren voor het contra-guerilla departement wordt geleid door de inlichtingendienst van de VS. Het schijnbare doel van dit departement is het oprichten van een weerstandsmacht, in geval van opstand of bij buitenlands agressie. Maar de toepassings- en trainingsregels tonen aan dat de organisatie ook kan handelen bij binnenlandse bewustwording. In de reglementen van het departement wordt "opstand" gedefinieerd als "politieke en sociale oppositie tegen de bestaande orde van het land".

Wat deze interpretatie betreft: gedurende de periode van militaire repressie tussen '71 en '73 organiseerde het departement mensenjachten, iedereen die de bestaande sociale orde en de militaire interventie afkeurde werd gefolterd en gearresteerd. Het departement heeft een "Bijzonder Bureau", "Bayraktarlijk" (Vaandeldrager) in Cyprus, dat onderdak geeft aan de extreem-rechtse politieke moordenaars nadat deze progressieve mensen vermoord hebben. De contra-guerilla onderhield steeds nauwe banden met de neo-fascistische partij van ex-kolonel Türkeş, en voorzag de partij van alle faciliteiten wat betreft bewapening en medeplichtigheid. (Zie: Bloedbad in Ankara, Waarom? Info-Turk A-gentschap 1978 Brussel) Men moet ook rekening houden met het feit dat de Strijdkrachten in de mogelijkheid waren de uiterst-gevoelige gebieden van Turkije te controleren, aangezien de krijgswet uitgeroepen werd in 20 provincies, toch is de politieke terreur in plaats van de dalen, aanzienlijk toegenomen.

++POLITIEKE MOORDEN+++++			
+ VAN 16/8 TOT 11/9/80			
+ İSTANBUL	62	AMASYA	3
+ ADANA	61	BALIKESİR	3
+ ANKARA	59	ARTVİN	3
+ ORDU	47	TOKAT	3
+ İCEL	25	TRABZON	3
+ BURSA	18	AFYON	2
+ URFA	17	ANTALYA	2
+ ESKİŞEHİR	16	BİNGÖL	2
+ İZMİR	15	HAKKARİ	2
+ SIIRT	13	KUTAHYA	2
+ GAZİANTEP	12	NİĞDE	2
+ DİYARBAKİR	11	ZONDULDAK	2
+ MARDİN	11	EDİRNE	1
+ MALATYA	10	ERZURUM	1
+ KONYA	8	GİRESUN	1
+ KOCAELİ	7	KAHRAMANMARAS	1
+ SAMSUN	7	KARS	1
+ CORUM	5	MANİSA	1
+ KAYSERİ	5	MUGLA	1
+ AYDIN	4	RİZE	1
+ DENİZLİ	4	USAK	1
+ ELAZIĞ	4	AACHEN	1
+ TOTAAL			460
+ 10 MAAND DEMİREL			2241
+ TOTAAL OVER 4 JAAR 8 MAAND			
+ VAN '75 TOT DE COUP			5355

Nadat ze hun doel bereikt hadden door het land onder een fascistisch regime te brengen hebben de contra-guerilla en hun medewerkers, de "grijze wolven" hun activiteiten natuurlijk voor bepaalde tijd stopgezet. Daarom komt het dat een paar dagen na de coup Turkije getuigde van rust. Deze keer echter hebben de nieuwe repressieve maatregelen van de junta gewapend verzet uitgelokt van bepaalde politieke groepen. De veiligheidsdienst gebruikte deze daden als excuus om een mensenjacht te openen door het hele land, en in het bijzonder in Oost-Anatolië waar de Koerden leven. De militairen houden raids op huizen en werkplaatsen en vermoorden degenen die ze als gevaarlijk beschouwen.

Op 28 september bijvoorbeeld, op één dag, schoten de veiligheidstroepen in totaal 8 personen dood in het district van Aybasti (Ordu) en Denk (Mardin). Met de bedoeling de tegenstanders van het regime die tot gewapend verzet overgingen te intimideren, werd een links militant, Serdar Soyergil, veroordeeld tot de doodstraf tijdens één enkele rechtszitting. Hij werd beschuldigd van medeplichtigheid van de moord op een legerkapitein. Er wordt gemeld dat ongeveer 30.000 personen door het leger gevangen worden gehouden sinds de dag van de machtsovername. In de provincie İstanbul alleen al werden meer dan 5000 vakbondsleiders gedwongen zich over te geven. Degenen die gevangen genomen werden zijn verplicht dezelfde kleren te dragen en hun haar af te snijden, zoals de misdadigers.

De junta, die bestaat uit 5 generaals, begon te werken als "parlement" en vaardigde vele dekretten uit teneinde de democratische rechten en vrijheden te beperken, en de autoriteit van de krijgswet-overheid uit te breiden zodat deze eigenmachtig kan optreden. Volgens de nieuwe dekretten kan de krijgswet-overheid iedereen in hechtenis nemen, zonder arrestatiebevel en kan men iedereen tot 30 dagen opsluiten in de gevangenis. De eerste toepassing van eigenmachtige vrijheidsberoving was de arrestatie van politieke leiders. Ex-premier Demirel en oppositieleider Ecevit werden naar een eiland in de zee van Marmara gebracht. De leider van de Ultra-İslamitische Heilspartij, Necmettin Erbakan, werd naar een zeebasis nabij İzmir gebracht. Wat ex-kolonel Türkeş, de chef van de neo-fascistische partij betreft, deze verschool zich bij de 28ste Divisie nabij Ankara, hij verwachtte een nieuwe militaire interventie van zijn supporters in het leger. Toen hij een paar dagen later constateerde dat de junta zijn autoriteit installeerde, was hij verplicht zich over te geven.

Linksgezinde leden van het parlement werden eveneens gearresteerd, en de militairen verklaarden dat zij voor hun politieke activiteiten gevonnist zullen worden door buitengewone tribunalen.

Mw. Bchice Boran, voorzitter van de Arbeiderspartij van Turkije, (TİP) werd onder bewaking geplaatst sinds de dag van de coup. Zoals hierna vermeld wordt vielen de militairen vooral in het begin de vakbonden aan. De Confederatie van Progressieve Vakbonden (DİSK) werd opgedoekt, alle documenten en rekeningen werden geconfisqueerd.

Om een beeld van onpartijdigheid te scheppen supprimeerde de junta ook de activiteiten van de extreem-rechtse vakbondsconfederatie MİSK. Maar in feite heeft deze vakbond geen vertegenwoordiging in de arbeidersklasse. Integendeel liet men de regeringsgezinde vakbondsconfederatie TÜRK -İŞ met rust, de secretaris-generaal van deze confederatie werd zelfs benoemd tot minister van sociale zekerheid. Deze keuze maakt duidelijk dat de junta de progressieve vakbond wil liquideren, en de regeringsgezinde confederatie zal toelaten de enige vertegenwoordiger te zijn van de arbeiders tegenover hun patroon.

Deze druk op de progressieve vakbond lokte echter reacties uit van internationale arbeidsorganisaties. De Algemene Raad van de Wereldfederatie van Vakbonden protesteerde hevig tegen de anti-democratische handelswijze van de junta. De Wereldconfederatie van de Arbeid, de Internationale Confederatie van Vrije Vakverenigingen en de Europese Vakbondsconfederatie gaven volgende communiqués uit :

De Europese Vakbondsconfederatie (ETUC)

M. Hinterscheid, algemeen secretaris van de Europese Vakbondsconfederatie zond een dringende brief aan de Waarnemende Voorzitter van de EEG-Raad, M. Thorn, en aan de secretaris van de Europese Raad, M. Karasek.

De tussenkomst van ETUC gebeurde op 15 september '80. De reden wordt als volgt uitgelegd :

De twee Turkse Vakbondconfederaties TÜRK-İŞ en DİSK, die een beroep deden op ETUC bij de aanvraag tot lidmaatschap, bleven in nauw contact met de Europese Vakbeweging. Bij de discussie over de aansluiting in juni constateerde de Uitvoerende Commissie van ETUC dat een snelle toenadering tot de Turkse syndicale organisaties in het belang van ETUC was. De politieke onstabiliteit en het gebrek aan duidelijkheid in Turkije weerhielden de Uitvoerende Commissie ervan de definitieve beslissing te nemen.

In zijn brief drukt M.Hinterscheid zijn twijfel uit wat betreft de bedoelingen van het Turkse leger, hij is van mening dat het had kunnen strijden tegen terrorisme en politiek geweld zonder de essentiële rechten en vrijheden van de arbeiders en hun vakbonden te verbieden. Hij doet dringend beroep op de Europese instellingen en vraagt hen alle middelen die ter hunner beschikking staan te gebruiken teneinde de fundamentele vrijheden en democratische regels te herstellen, en om onmiddellijke vrijlating te bekomen van de gearresteerde politici en vakbondsleiders.

Brief aan de Voorzitter van de Ministerraad van de EEG :

Mijnheer de Voorzitter,

De machtsovername door het leger in Turkije bevestigt ons dat men er in dit land tot heden niet in geslaagd is de fundamentele vrijheden en de essentiële democratische rechten te garanderen.

Voor de eerste maal in de moderne geschiedenis van het land werden de vakbonden formeel gesupprimeerd en een groot aantal vakbondsleiders werden gearresteerd. Dit, samen met andere gevallen van aanslagen op de mensenrechten, bewijst dat de situatie in Turkije een uitdaging is voor alle democratische krachten van Europa.

We houden eraan opnieuw de nadruk te leggen op het feit dat de syndicale beweging zich verzet tegen de aansluiting bij de EEG van een land die de hierboven vermelde vrijheden en rechten niet vrijwaart. Wat dit betreft herinneren we eraan dat we op 3 juni naar de Turkse regering schreven, maar dit bleef zonder reactie. Men moet zich zelfs afvragen of de Europese Gemeenschap, zich in de huidige omstandigheden aande overeenkomsten, afgesloten met een democratisch gevormde regering, moet houden.

We zijn verwonderd over de argumenten die het Turks leger gebruikt om hun machtsovername te rechtvaardigen, wetend dat het leger in feite reeds jaren de eigenlijke macht in Turkije in handen heeft, en dat de burgerregeringen min of meer een facade waren. Men kan zich de vraag stellen waarom het leger niet in staat was de orde te herstellen en de rechtse en linkse terroristen te bestrijden, zonder alle vrijheden en democratische regels te supprimeren. Ten gevolge hiervan vragen wij U al Uw invloed aan te wenden en alle middelen die ter Uwer beschikking staan aan te wenden, teneinde het huidige bewind aan te zetten tot orde en dus ook de democratie in Turkije te herstellen.

In deze context houden wij er tevens aan U onze houding te herinneren ten opzichte van iedere economische steun, toegestaan door geïndustrialiseerde landen aan hulpbehoevende landen, wij keuren deze steun goed, op voorwaarde dat er een minimale garantie bestaat dat de vruchten van deze hulp aan de arbeidersmassa van het bepaalde land ten goede komen. Dit lijkt ons niet mogelijk onder een autoritair en dictatoriaal regime.

Om deze reden leggen wij de nadruk op onze vraag om te handelen in het voordeel van een onmiddellijk herstel van de fundamentele vrijheden en in het bijzonder van de vakbonds- en arbeidersrechten, en van de onmiddellijke vrijlating van alle gearresteerde politieke en syndicale leiders.

Wereldconfederatie van de Arbeid (WCA):

"Voor de derde maal sinds 1960 heeft het opperbevel van het leger de verantwoordelijkheid van de macht overgenomen op 12 september 80. Volgens de leden van dit opperbevel moet deze daad de republiek "steunen en beschermen". De WCA is ervan overtuigd dat we een welopgezet komplot meemaken, waarbij op directe of indirecte wijze een destabilisatie van het land bereikt werd, met de bedoeling het beter te stabiliseren voor sociale doeleinden, gekoppeld aan nationale en buitenlandse economische belangen, en gelijktijdig voor politieke doeleinden, samengaand met strategische belangen van het west-

"Eigenaardig genoeg bezondigden de militaire leiders, die naar voor komen als de redders van de democratie, zich onmiddellijk aan anti-democratische daden: stakingsverbod, beperkingen op de vakbondsactiviteiten, het verbieden van DİSK, de arrestatie en ondervraging van vakbondsleiders, van militanten tot confederale leiders, tot het gedwongen huisbevel van een aantal politici en tot afschaffing van het Parlement.

"Türk-ış, de bond die steeds regeringsgezind was, en geadviseerd werd door Amerikaanse vakbonden, heeft de toelating om verder te werken. MİSK werd verboden, maar dit is in feite een afdeling van de fascistische partij die wel "connectie" had met het volk, maar geen vertegenwoordigers en invloed had onder de arbeiders.

"Alleen DİSK werd echt getroffen. Na een hoge prijs betaald te hebben aan terrorisme en repressie (zelfs sedert het begin van 1980) en bedreigd te zijn geweest met juridische supprimeering sinds 25 juli '80 wegens het uitoefenen van het stakingsrecht moet DİSK betalen voor het verdedigen van de arbeiders, de democratische rechten en het vertrouwen dat de arbeidswereld steeds meer in DİSK stelde. DİSK is een bevriende organisatie van de WCA en zijn vertegenwoordigers namen deel aan verschillende van onze activiteiten: onder andere aan de meeting van de WCA-commissies (februari 1980-België), evenals aan het colloquium over mensenrechten in maart '80 in Quebec.

"De WCA denkt dat vrijheid ondeelbaar is en het klaagt de houding van de meeste politici en de economische leiders van het westers blok aan. Indien men echt belang hecht aan democratie en aan de verdediging van de mensenrechten moet onder de huidige omstandigheden het volgende bekomen worden:

Voor de Europese Gemeenschap: het bevriezen van de onderhandelingen en van de besluiten genomen door de aansluitingsraad EEG-Turkije, meer bepaalt deze van juli '80.

Voor de NAVO; wiens basisprincipes het verdedigen van vrijheid en democratie zijn: het stopzetten van de samenwerking met Turkije.

Voor de westerse regeringen: het stoppen van wapenleveringen.

"Democratie kan slechts blijven bestaan en vooruitgang maken door democratische praktijken, o.a. het bestaan van het recht tot verenigen, wat ook het politiek regime is. Democratie betekent ook een billijke verdeling van middelen, evengoed van de inkomens als van de economische en politieke macht. Zonder dit zijn alle andere dingen fictie."

Dit memorandum van de WCA waarvan bepaalde gedeelten hierboven geciteerd werden werd naar de EEG-Commissie gezonden, naar de Europese parlementairen naar de algemene secretarissen van het OECD en naar de NAVO. De WCA richtte op 17/9/80 ook een oproep tot het Internationaal Arbeidsbureau, om tussenbeide te komen bij de verkrachting van de Conventies 87 en 98.

Internationale Confederatie van Vrije Vakbonden (ICVV)

Otto Kersten, secretaris van de internationale confederatie van Vrije Vakbonden, zond de volgende boodschap aan generaal Kenan Evren van de Nationale Veiligheidsraad van Turkije:

"De internationale Confederatie van Vrije Vakbonden, met 70 miljoen leden in de vrije wereld, is verstoort door de recente gebeurtenissen en vraagt dat in ieder geval het onvervreemdbaar recht tot vereniging zou blijven bestaan, en in het bijzonder dat de syndicale rechten integraal zouden gerespecteerd worden, conform aan de internationale conventies.

De ICVV verafschuwt het politieke geweld, dat de vijand is van dedemocratie, maar wij protesteren tegen de arrestaties van de vakbondsleiders omdat alleen mensen die schuldig bevonden werden aan misdaad mogen opgesloten worden. De democratie kan enkel verdedigd worden met democratische middelen, en wij vragen het spoedig herstel van het democratische proces in Turkije."

REACTIES VAN DE RAAD VAN EUROPA EN HET EUROPEES PARLEMENT

Naar aanleiding van deze heftige protesten en oproepen van de vakverenigingen begonnen de Europese instellingen aan een discussie over de militaire coup in Turkije.

Tijdens de Europese Bijeenkomst van 17 september in Strasbourg werd een resolutie, voorgesteld door een groep socialisten, christen-democraten en liberalen, aangenomen. Deze resolutie vraagt het herstel van de vrijheid in Turkije en oordeelt dat "de verlenging van ondemocratische maatregelen" in tegenstelling zou zijn met Turkije's engagementen wat betreft de Europese instellingen. Niettegenstaande weigerde de meerderheid van de Europese Vergadering het voorstel om de junta te veroordelen.

In Brussel voerde de Ministerraad van de EEG gesprekken over de situatie in Turkije. Niettegenstaande de oproepen van democratische organisaties verklaarde de raad dat "men verheugd is over de garanties die de junta gaf" en dat de samenwerking met de EEG blijft bestaan.

Anderzijds nam de Adviserende Vergadering van de Raad van Europa op 1 oktober een resolutie aan waarin de junta gevraagd wordt het democratisch systeem te herstellen. De tekst zegt dat wanneer deze vraag niet positief beantwoord wordt, het proces voor uitsluiting van Turkije uit de Raad van Europa in gang gezet zal worden.

Tijdens de debatten drongen communistische en socialistische vertegenwoordigers aan op de onmiddellijke uitsluiting van Turkije uit de Raad, maar hun voorstel werd door de meerderheid van de Europese parlementsleden niet in aanmerking genomen.

In de aangenomen resolutie vraagt de Adviserende Vergadering respect voor de Europese Conventie voor Mensenrechten, het vrijlaten van de opgesloten politici en de wedersamenstelling van politieke partijen en vakbonden.

Ondanks het feit dat het Parlement niet meer bestaat en dat talrijke vertegenwoordigers gearresteerd werden, handelde de junta dubbelzinnig en zond zij vier marionet-politici, Turan Güneş, Cevdet Akçali, Metin Toker en Besim Üstünel naar de meeting van de Adviserende Vergadering, alsof deze nog steeds het Turks Parlement vertegenwoordigden. Terwijl zij zich in de hall van de Adviserende Vergadering bevonden waren de partijleiders en vele parlementsleden in militaire gevangenschappen, en handelden 5 generaals als wetgevers in het gebouw van de Nationale Vergadering in Ankara. Ongelukkig werd met deze feiten geen rekening gehouden, en liet men hen spreken tot het internationaal forum.

Dit betekent ook een dubbelzinnige houding van de Europese instellingen.

Het wordt tijd dat we luisteren naar de democratische machten in Turkije en Europa, in plaats van naar de leugens van de vertegenwoordigers van een fascistisch regime.

Het wordt tijd om de militaire junta te veroordelen en te isoleren van de internationale scene en de generaals te verplichten het democratisch systeem zo snel mogelijk weer toe te passen.

TURKIJE IN CIJFERS ++++++

OPPERVLAKTE : 779.452 km² (Anatolië : 755.688 + Thracië : 23.764)
Bewerkt land:234.780 . Bosland:201.700.

ADMINISTRATIEVE DISTRICTEN :

67 provincies, 572 districten , 36.064 steden en nederzettingen

BEVOLKING : Schatting voor 1980 :45.442.000

Steden :48,6%

Platteland :51,4%

Dichtheid :53 personen /km²

MANKRACHT:16.646.000 (tussen 15 en 64 jaar, beide geslachten)

Tewerkstelling: 15.006.000

Landbouw: 9.070.000

Niet-Landbouw 5.936.000

Werkloosheid: 2.340.000 (14,1%)

Landbouw 700.000

Niet-Landbouw 1.640.000

Verdeling van de actieve bevolking in sectoren:

Landbouw 60,4%

Industrie 12,8%

Bouw 3,8%

Handel 4,5%

Transport 3,4%

Diensten 15,1%

Arbeidstatus:

Bedienden 27,7%

Werkgevers 0,8%

Onafhankelijk 25,6%

Familiaal werk 45,2%

Onbekend 0,7%

Immigranten buitenland : 1.500.000 .

Ongeveer 8 miljoen personen kunnen slechts tijdelijk of gedeeltelijk werk vinden, en zijn over het algemeen werkloos.

Werkloosheidsteun bestaat niet in Turkije.

NATIONAAL INKOMEN:

Bruto Nationaal Inkomen 1980 : 46.329.500.000 Am.Dollar

Bruto Nationaal Inkomen per inwoner : 1.019 Am.Dollar

(885 dollar in '75)

Verdeling van het BNP per sektor:

Landbouw: 10.039.600.000 dollar

Industrie : 10.952.600.000 dollar

Diensten : 24.642.300.000 dollar

Gemiddels Maandel. Inkomen : 50 dollar

Verdeling van de Inkomens: %Bevolking %Inkomen

Groothandel 0,5 3,5

Handelaars 2,3 11,0

Vrije Beroepen 0,7 3,8

Managers 1,0 2,6

Bedienden 7,7 9,2

Kleinhandelaars 15,6 14,7

Boeren 49,6 38,8

Arbeiders 22,6 16,4

BUITENLANDSE HANDEL:

Export 2.261.000.000 dollar (Am.)

Import 5.069.000.000 dollar

Deficiet 2.808.000.000 dollar